

Előfizetési árak:
 Negyedévre 1120 K - 1
 Egy hónapra 400 " -
 Külföldre az előfizetési ár két-szeresét számítjuk.
 Egyes szám ára Budapesten, vidéken és pályaudvarokon 20 korona.
 Ausztriában hétfőnap és vasárnap 1200 osztrák korona.

Megjelenik ánnap utáni napok kivételével minden nap.

AZ UJSÁG

SZERKESZTŐSÉG:
 Budapest, Rákóczi-ut 54. sz.
 Telefon: József 13-35, József 122-56.

KIADÓHIVATAL:
 Budapest, Rákóczi-ut 54. sz.
 Telefon: József 13-35, József 122-56.

FIÓKKIADÓHIVATAL:
 Budapest, Erzsébet-körut 43.

ROVÁS.

Ha Bethlen István legutóbbi nyilatkozata alapján a kormánypartban tisztul a helyzet s a megértőbb és liberálisabb irányzat kerül felül, akkor ennek az egészséges és színterítő hatatlanul szükséges tisztulásnak csak kiegészítője lehet, hogy ellenzéki oldalán is tisztul a helyzet s a sok aprócsoprt frakciót a liberalizmus összeköti, ahelyett, hogy a nuance-okban és részlethajlandóságokban való különbség szétforgácsolná őket. A liberálisabb kormány és az egységesen liberális ellenzék között az ellentét nem lehet olyan elkeseredett, mint a szélsőjobb által dirigált és több vezér alatt széthúzó kormány, illetve ellenzék között lehet. Ha pedig a Bethlen beszéde csak beszéd marad, akkor a liberalizmusnak erőteljesebb szervezetsége az ellenzéken kevésbé hasznos az országnak, de annál szükségesebb lesz.

Nem keresünk benne semmi politikumot, de mégis, — nem feltűnő-e, hogy míg a kormány egyre hangsúlyozza ugyanabban, hogy nem ellensége kereskedelmének, iparnak, sőt szükségét érzi ezek erőteljesebb munkakifejtésének, addig tele van az ország a kereskedők elkeseredésével, tiltakozással s gyűlésekkel, memorandumokkal egyebet sem tesznek, csak kifakadnak tények és intézkedések ellen, melyek megkérőzik, tönkreteszik? A blokkrendszer, a kereseti adókönyvelés, a Devizaközpont, az iroda-rezsi, — hát jól van, nem kereskedőellenes. De látni-e belőlük a kereskedelm és ipar iránt való barátságot?

A Duna is beleszólt a lakásproblémába. Mennyi füres lakást teremtett! S nem csodálnók, ha ennek nyomán a lakás gondviselés kisütné: lám, mennyi lakás lett lakhatatlanná és az emberek, akik ott meghúzták magukat, mégis megvannak, még pedig — valahol!

Jogos aggodalmak.

Irta Baltazár Dezső.

Amennyire kötelessége minden férfinak még legsúlyosabb veszélyek idején is távol tartani magát a rémlátásokat; annyira kötelessége a jogos aggodalmaknak helyet adni. Amennyire bűn rémlátások festettségével és terjesztésével kétségbe ejteni a tömegeket; annyira erény bátran tární fel a jogos aggodalmakat. Hazánk mostani helyzete, akár belső, akár külső viszonyait tekintjük: a jogos aggodalmak számára szomorúan bőséges táplálékot ad. Kötelességünk tehát ezt meg is állapítani, ki is nyilatkoztatni különösen nekünk, akiknek törvényhozói jogaink gyakorlása elé a forradalom kitörése óta már négy esztendő változó eseményei vetettek gátat. Ha a törvényhozás fóruma zárva van előttünk, kötelesek és kénytelenek vagyunk a sajtó-nyilvánosság fórumát keresni; mert ha itt sem szólnánk, akkor hallgatásunkkal felelősek lehetnénk az elkövetkezhető még nagyobb bajokért a történelemnek.

Hazánk belső helyzete súlyos aggodalmak szüles alapjává nőtte ki magát. Területi összehozottságnak katasztrófáját a lelki egység sürítettége még le tudta volna tetemes mértékig küzdeni; de ennek az egységnek a tekintetében semmi haladást nem látunk. A gyűlölködés szelleme, amely a kurzus jöttét bevezette s eddigi életfolyását irányította és tartalommal megtöltötte, mindenre alkalmas volt, csak arra nem, hogy a megoszlott ország életképes fejlődésének legelső és legfontosabb feltételét: a lelki egységet megteremtse. Országok ujjaferemtéséhez alkalmas és méltó irányzatok a békeség jegyében s a szeretet tartalmával jönnek és jöttük első pillanatában ujja tudják teremteni a legelfordultabb lelkeket is és nagy, egységes erővé tömöríteni addig egymással szemben álló táborokat is. A regeneráló hatalmak minden emberben felismerik a nélkülözhetetlenség értékeit s a jogok és kötelességek egyenlőségével, a közszabadságok egyetemes érvényesítésével meg is adják eme bölcs felismerésnek a szankciót. A bölcs felismeréshez önzés, harag és bosszu indulataitól mentes lelki diszpozíció és magasra ivelő, mélyre járó, széles átfogó elmék kellenek. Forradalmak rázkódtatás idején azonban az ilyen elmék érvényesítésére nem alkalmas idő.

A vezető helyek embereinek hazafiságában nem akarok kételkedni, pedig nagyon is kezem ügyében állana visszaadni a kölcsönt. A belátásuk mélységét azonban jogom van kétségbe vonni. Az ország vezetése nemcsak jogokkal és előnyökkel, hanem kötelességekkel és felelősséggel van az uralkodó irányzat kezén. És mivel semmi jel sem mutat arra, hogy az ország helyzete a javulás útjára tereltetett volna, az irányzat csődje kétségbevonhatatlanul megállapítható. A magyar nemzet legelső és legfontosabb feladata még pogány korától kezdve a felvilágosodottság, szabadság, lovagias tisztesség, humanizmus elemeit. Ha a magyar közélet jelenségeit ezeknek a kötelem-

moknak a mérlegére reáhelyezzük, igen szomorú eredményekre jutunk. A polgáriasság műveltségi és gazdasági követelményei is alatta maradnak a legmérsékeltbb várakozásnak is.

A művelt nagy nemzetek haladásának előre hajtó ereje, a szabad verseny levegője lekötve, elzárva egy a kulturális, mint a gazdasági élet területén. Ezek helyett egyik oldalon a mesterséges gátak egész erdeje, másik oldalon a szabadság korlátlanlansága. Az országos élet a művelődési, osztályszertinti, felekezeti, gazdasági tagozottság, széttagoltság zilált képét mutatja. Erők emésztenek ahelyett, hogy erők támogatnák, segítenék egymást. A közszükségletek kielégítésének helyes sorrendje fejtetőre állítva; aminek legeklátásabb bizonyossága az államgazdaság terén mered reánk, amikor a többtermelés feltételeinek: a békés munka nyugalmanak, a beruházás érdekeinek, új termelési források nyitására teljes mellőzéssel finánciális adóműveletek és külkereskedelmi ötletek kísérleteiben merül ki minden törekvés.

Az ország szuverenitásának megoltalmazása mindnyájunk szemében elsőrangú hazafias kötelesség kell hogy legyen. De ezt az oltalmazást nem szabad odáig elvinnünk, hogy a művelt kül-

föld uralkodó világnézetétől elzárjuk magunkat. Különösen nem szabad odáig elvinnünk akkor, amikor a megmondolás a művelt külföld liberális és demokratikus világnézetét nemcsak hogy ellentétben nem állónak tarthatja a magyar géniuszszal és magyar speciális érdekekkel, hanem ezekkel éppen megegyezőnek. Ha a magyar műveltséget joggal mondhatjuk a rajtunk osztozkodott ellen-ségeinknél felettáballónak, akkor ennek következményeit átmenetileg sem szabad levonás nélkül hagynunk; mert a világtörténelem földrongóses időszakában az átmenet hibái is véglegesen megpecsételhetik az ország sorsát.

A belső lelki egység békeséggel és szeretettel; a művelt nyugati államok rokonszenve a liberális és demokratikus eszmearamlatok üdítő áramlatába belekapcsolódással: az a két tényező, melyek még négy esztendő súlyos hibái és súlyos következményei után is talpra állíthatják szerencsétlen hazánkat. Ennek az üdvös folyamatnak megindításához és megszilárdításához azonban nemcsak muló szavak és kijelentések, hanem törvényhozási és kormányzati következetes cselekedetek kellenek. Teljes, egészséges élet, a maga letagadhatatlan bizonyosságaival.

Ujpest viz alatt, Budapest viz nélkül

2000 hajléktalan Ujpesten. Fogycatékos a főváros vízszolgáltatása.

A Duna hullámai már napok óta mind magasabban és magasabban nyaldossák a budapesti rakpartokat. A hirtelen hóolvadás következtében óriási víztömegek zudultak a folyam medrébe. Az első napokban nem történt semmi baj. A partmenti raktárakból elvitték az árukat és így senkit sem talált készületlenül, amikor a piszkos szürke hullámok ellepték az alsó rakpartot.

Harmadnapja azonban komolyra fordult a dolog. Óbudán az aranyhegyi árok környékén áttört a víz és közel nyolevan lakóházat árasztott el. Tegnap éjjel pedig katasztrófiássá dagadt a veszedelem. A Duna vize átmosta a megyeri csárdánál a töltésszerű utat és a hőmpölygő hullámok néhány óra mulva sok kilométeres utat megtéve, már Ujpest és a régi Rákospalota határához érkeztek. Esté nyole óra felé még a száraz utcákon járkáltak a rákospalotaiak, tíz óra felé kis homokbuckákat lapátoltak a kerítésük mellé, hogy az utcáról be ne szivárognon a víz; éjjelkor már fejvesztetten menekült, aki tudott; most pedig másfél méteres víz hátán sikhlanak ide-oda az utcákon a csónakok.

Az árterületen a házakban, a szobákban méteres a víz. Rákospalotán mintegy kétezer ember lett hajléktalan. De sokkal többen forognak veszedelemben, mert igen sokan házacskájuk padlására másztak, vagy szekrényeik tetején alusznak, de nem merik kis holmicskájukat elhagyni. Emberéletben eddig nem esett kár. A piszkos szürke áradat elérte a káposztásmegyeri vízművet is és így kétségessé vált a fővárosnak vízzel való ellátása. A vízhiány nem lesz teljes, de bizonyára hosszú idő telik majd el az árvíz megszüntése után is, míg újra ugy ontják a csapok a kristályos vizet, mint még tegnap. Rákospalota előtött utcái is legfeljebb egy-két hét mulva lesznek ismét szárazok.

Munkatársaink a következőkben számolnak be az eseményekről:

Óbudán újabb házak kerültek víz alá.

Óbuda külső részére újabb szenvedéseket hozott az elmúlt éjszaka. Az ár tovább folytatta útját, az Aranyárok öntötte a szennyes vizet, mely mindig több és több házat font körül és amire hajnalodott, újabb harminc ház vált lakhatatlanná.

Hába a szivattyúk, hába a folyamörök megfeszített munkája, a pusztító árnak határt szabni nem lehet. A víz átbújt a szentendrei vicinális töltése alatt és az Aquincumnak újabb területét borította el. Az országut csak volt. A vicinális töltése száraz szalag egy végtelelenn látszó tengeren, amelyben csak az elborított házak kimeredő falai a szigetek.

Erősen épített házaknak nem sokat árthat az ár. Itt azonban majdnem minden ház gyenge alapokon áll, sokhelyütt a megengedettnél is vékonyabbak a falak, a pincék pedig majdnem mindenütt hiányzik. Ha néhány napig ez a víz áztatja a falakat, könnyen megtörténhetik, hogy a falak roskadozni kezdenek és újabb csapás sújtja szerencsétlen lakóikat.

A hajógyár is mindjebban víz alá kerül. Ma már nem tudták megkezdeni a munkát, mert a gépház és a műhelyek is vízben állanak.

A parkoska, mely a Kisfaludy-Színházzal szemben van, a III. ker. IVE pályája már teljesen víz alatt áll.

A Császárfürdő üzemét némileg korlátozni kellett, itt azonban éppen úgy, mint a Lukácsfürdőben, komoly veszély már csak akkor fenyegethetne, ha a víz újabb 30—40 centimétert áradna. Ez azonban valószínűen nem fog bekövetkezni.

Szomorú velencei kép.

Csodálatos látvány ma Ujpest. Ha nem lenne olyan végtelenül szomorú, azt mondhatnánk: gyönyörű szép.

Aschner Lipót, az Egyesült Izzólámpagyár vezérigazgatója felkaszol a gyárépület tetejére és a csillagos éjszakában Velence felett állók. Mindenütt, amerre a szem lát, víz, víz és benne apró pisgoló szemű házak. A vizen itt-ott imbolygó fény: csónakok, melyeken a rendőrszolgálat cirkál, élelmet szállít, vigyáz a víz alá merült városrésze.

Néhány pero mulva Semsey polgármester fia csónakot kerit és kisiklik a hirtelen támadt tenger tükrére. Egyenletes evezőcsapásokkal közelítjük meg az első utcát. A víz halk csobogással ütődik a házfalakhoz. A legtöbb házból ég a villany. A vízből is szép sorban villanylámpák merednek elő és szétszórják fénycsóváikat a hullámzó, fodrozó, szeliden enyelgő habok felett. Csodálatos látvány, elfeledjük, hogy a pusztulás helyén járunk. Csod. Schol semmi nesz.

A csónak egyik utcából a másikba fordul s ahogy a Béla-utca sarkára jutunk, elszomorított látvány tárul a szemem elé. Egyszerű kis fűszeres bolt. Kicsiny, kisvárosi. De ég benn a villany és látjuk, hogy a pultok legfelső pereméig ellepett mindent a víz s a lisztek, cukrok, a sok-sok érték, minden víz alatt.

Néhány lépéssel odébb a vízből faház emelkedik ki. A tetején dunnák s a dunnák között álmát alussza — egy ember. Egyik kerítés ducán busan kis cicá gunnyaszt s a padlásablakokon néhol emberi fejek jelennek meg.

Szomorú dülődező ház elé jutunk. Itt is ég a villany. Az ágyak derékaljig vízben, de rajta ládák, a ládákon hevenyészett padozat, amelyen összebujva egy emberpár virrasztja át az éjszakát.

Egyszerre emeletes háza bukkanunk. A csónak partot ér. Sziget ez a ház a Duna tengerében. Az iskola, mely most hét hajléktalan családnak ad buvóhelyet. Bemegyünk. A szobában hat apró gyermek alszik a földön s a hetediket kis kocsiban altatja az édesanyja. A csónakon kenyereket vittünk. Kiosztjuk. Szalonnát kapnak hozzá. Azután újra csónakba szállunk és halk evezéssel a víz alá borított házak között siklik a parton valami világit. Táborított piroslik és körülötte rendőrök melengetik faredt tagjaikat. Nagy-bajusz rendőr mesél:

— Mint a kigyó kuszott a víz és egyszerre felütötte a fejét és megkezdődött a jajgatás. Borzasztó éjszaka volt.

Megyer víz alatt.

Ujpest munkásnegyede, Megyer, ahol az ottani gyári munkásság zöme lakik egyszerű földszintes házakban, kis kertekkel körülövezve, tegnap este óta a pusztulás képét mutatja. A néhány nap óta folyton emelkedő Duna vize kiöntött, szétáradt Megyer hat utcáján: a Kálmán-, Béla-, Tomory-, Főhi-, Czuczor-, Tompa-utcán, a Piac-téren, a Megyeri-uton. Több mint kétszáz ház került teljesen víz alá, úgy hogy a lakosoknak pánikszzerűen menekülni kellett. Több mint kétezer újpesti munkás hajlék nélkül maradt és kevés a remény, hogy lakásukba egyelőre visszatérhessenek. A szegény munkáscsaládok elvesztették egész életükben összetakarított butoraikat, ágyneműiket. Legtöbben baromfit tenyészítettek, sertéseket hizaltak és most mindez a víz hullámainak a maralékává lett. Sok-sok milliót károsít Ujpest lakosságának. És a helyzetük reménytelen, mert az elveszett vagyon, amelyet még a beküldőkben szereztak meg, többé nem pótolható. Dics. esz. vez. falak

közé térhetnek majd vissza hajlékukba, amely a nap keserves munkája után számukra nyugalmat jelent.

Ujpest északi határában, ott, ahol az országát Duna-kezi, illetve Vác felé vezet, van a Megyeri nevezetű külterület. Olyan fajtája, mint a budapesti Chikagó, csak nyugodtabb, kevesebb korezmával. Sok itt a gyerek, az üszony, nappal alig látni embert az utcán és csak az esti órákban mozgalmassabb kisse az élet, főként nyáron, mikor a közeli Duna mellett a nap tikkasztó hősege ellen ünyhüllést keresnek. Van erre egy csomó gyártelep. Az újpesti üszekötő vasuti hídnál kezdődnek és egészen a megyeri csárdáig füstölög egyik gyárkémény a másik után. A megyeri csárda, mely közvetlenül a Duna mellett épült és főképp nyáron a főváros lakosságának kedvenc kirándulólhelye, néhány év óta nagyon divatba jött, mióta ott egy ingyenes strandfürdő létesült. Itt, a megyeri csárdánál történt a baj. Mióta a strandfürdőt elkészítették, a gátak elmosódtak, eltűntek és a városi hatóságoknak, amelyek az árvízveszedelmekre ügylők, ezek nem számítottak, nyugodt, normális vízállás időben nem jutott észükbe, hogy erős védgátakat építsenek, szilipeket emeljenek, amelyek a víz torlódásának, a partokon való átömlésének útját vágják.

Három nappal ezelőtt a Duna vize elérte a part magasságát és minden pillanatban tartani lehetett, hogy a víztömegnek egyes irányban nekiliramodtak a rétekek és szántóföldeknek. De ezuttal a víztömegrel nem a normális irányt vették, nem toluhtak a régi időben csupasz és kopár területek felé, hanem valakiben, félkörben hőmpölyögtek Ujpest külvárosa irányában, a megyeri terület utcainak szélső periferiáira. Eleinte mindenki azt hitte, hogy nincs baj, mert a földmívelésügyi minisztérium főosztálya hivatalosan is jelezte, hogy a legrosszabb esetben csak további 10-12 centiméter emelkedés várható. De a hidrografusok nem ismerték az Ujpesten elhelyezett védgátak helyzetét, az újpesti városi mérnöki hivatal részéről nem történtek előzetes vizsgálatok és megfelelő óvintézkedések és így következett be a katasztrófa. A lassan hőmpölygő ár egyszerre a hegyi patakok sebességével és minden elhanyagolt lejtőn erővel nekiment a Főhí-utca és Megyeri-ut sarkán lévő Weisbrunn-féle fűszerüzletnek, amely néhány pillanat múlva áruházaival, butorzáttal víz alá került.

Az újpesti városi hatóság csak akkor, mikor a veszély már elkerülhetetlen volt, sietett sáncokat húzatt, védgátakat emelni, ahelyett, hogy ezt már napokkal ezelőtt megtette volna. Jöttek az Egyesült Izzólámpagyár és az összes többi gyárak férfi munkásai ásvál, kapavál, kivájták a gróf Károlyi-üveggyár mellett elterülő homokterületből a homoktömegeket, amivel a gyorsan kimosott áruházt teleltették. De a munkát abba kellett hagyni, mert az ár folyton nőtt végzetes gyorsasággal, végzetes sebességgel. Utat keresett magának és minden akadályt gőgördített újjából. Elepte kezdetben a mélyebben fekvő lakásokat, illetve gyárhelyiségeket.

Elsősorban az Egyesült Izzó villamosági társaság Ampere sportegyesületének tornatermét, tennispályáját és tréningtelepét. A gyári munkásság számára létesült sportegyesület trénerének, Lovász Vilmosnak lakásába akkor tódult be a víztömeg, mikor épp otthon volt. Utat tört magának a vizen át és boldog volt, mikor életét megmenthette, de minden ingósága elpusztult. Miro a gyárba sietett, már sok-sok száz megyeri lakos hasonló sorsra került. Tegnap délután négy órákor köszöntött be az ártömeg a fűszerüzlet boltja előtt és mire beesteledett, Megyernek hat utcája állt teljesen víz alatt. A víz elöntötte a Viktória butorgyárat, mely 600 munkást foglalkoztat, a Schreiber-futótelepet, hol 100 munkás dolgozik, a gróf Károlyi-féle homoktölgő- és üveggyárat, hol 600 munkás keresi kenyerét és sok más kisebb műhelyt.

Az árvíz hallatára a férfiak elszaladtak a gyárakból, a műhelyekből, az üzemekből, ahol dolgoztak, siettek haza, hogy hozzátartozóikat, butoráikat és vagyonukat megmentésük. És minél közelebb értek lakóhelyeikhez, annál nagyobb lett a rémületük, mert már messziről látták a víz tömegét. A padlásokról az est homályában messzire hallatszottak a segélykiáltások. Az asszonyok és gyerekek csak az utolsó pillanatban menekültek ki a házakból. A környékbeli gyárak munkásain kívül szakadatlanul dolgoztak a Magyar Folyam- és Tengerhajózási Társaság emberei husz csónakkal egy kapitány vezetésével. Kimentették az embereket a vízben álló házakból, a padlásokról, sőt butordarabokat próbáltak a csónakon kimenteni, de az önfeláldozó igyekezet mind csekélynek bizonyult a veszélyhez képest. Bravúrosan dolgozott még 150 csekekészítő, de mindhárba, minden emberéletet megmentettek ugyan, de a vagyont megmenteni nem lehetett.

Megyernek és Ujpestenek utcái megteltek menekülőkkel. A városi tanács összeállítása szerint több mint kétszáz ember vált hajléktalanná. Ezeknek egy részét az Egyesült Izzó és Villamosági r.-t. kántinjában helyezték el. A gyár vezérigazgatója, Aschner Lipót, elsősorban gondoskodott a szencséslenüljártak szükségleteiről. A kántinban mintegy háromszáz embert helyeztek el. Az újpesti mentők ambulatóriumot létesítettek és több mint tizenöt esetben nyújtottak segítséget ideg-rohanok, sebesülés és más esetekben. A menekültek egy másik része a Toldy-utcai iskolában talált elhelyezésre, míg egy harmadik menekültesoport a Kollár-féle hadigondozóban kapott szállást. Négy-öt százán rokonoknál és privát családoknál húzódtak meg.

A mai nap folyamán a víz tovább emelkedett. Az említett utcákon kívül a Karmelita-apácarend háza és a múlt évben létesült megyeri köztetető szegélye is víz alá kerültek. Miután további vízemelkedés várható, a területben lévő sírok nagyrésze minden valószínűség szerint víz alá kerül. Az Ujpesti Tornaegyesületnek ugyancsak a múlt évben megnyitott stadionja, amely területénél és építkezésénél fogva a főváros versenyterületéül is vetődik, teljesen víz alatt van.

Az est folyamán a honvédelmi minisztérium utasítására az utászrezd egy százada a veszélyeztetett helyekre vonult ki, hogy árkokat és gátakat építsenek és a veszélyt elhárítsák. A vízzel borított utcákon közlekedni nem lehet. A villamos csak az Egyesült Izzógyárig közlekedik. Néhány lépésnyire van az út.

Megindult az akció a vízhiány leküzdésére.

A vízművek előntésének utókövetkezményei. — III jelenség a pesti utcán: a vízcsokor és a kuf. — Küzdelem a mindennapi vízzel.

A megyeri vízművek katasztrófájáról és a vízhiány leküzdésére irányuló intézkedésekről az alábbi értesítéseket szereztük:

50.000 köbméter vizet kap a pesti oldal.

Kajlinger Mihály, a vízművek igazgatója, így nyilatkozott munkatársunknak a káposztásmegyeri vízművek katasztrófájáról:

— A Duna áradása következtében a megyeri üzemcsatornát álmosta a víz, amely bizonyos mértékben megbénította a vízművek működését. A két felsőtelep ennek következtében nem szolgáltat vizet, az alsó telep azonban zavartalanul működik. A felső telepek üzemének megszüntése következtében körülbelül 60.000 köbméter a vízvesztés naponta. Az alsó telep 50.000 köbméter vizet szolgáltat. Ez a mennyiség áll a főváros balpartja rendelkezésére, ami elég csekély ugyan, de kellő beosztással elegendő lehet. A jobbparton: Budán, nincs semmi baj.

— A helyzet javulása természetesen a Duna emelkedésével, illetve apadásával van összefüggésben. Mihelyt apadás állna be, azonnal hozzáférhetünk a vízművekhez a tulajdonképp csak ekkor fog kiderülni, hogy súlyosabb vagy könnyebb természetű zavarokat okozott-e az apadás. Ha a zavar csak kisebb természetű, úgy a legrövidebb idő alatt ismét helyreállhat a normális vízszolgáltatás. A főváros részéről megtett intézkedéseken kívül egyelőre természetesen csak az a tanácsos szolgálhatok, hogy a lakosság a földszinti vízcsapokról lássa el magát ideiglenesen vízzel, mert ezek a legtöbb helyen zavartalanul funkcionálnak.

— Arra a kérdésre, hogyan következhetett be a vízművek előntése, csak azt felelhetem, hogy erre természetesen senki sem gondolhatott, mert hiszen 1896 óta jó néhány árvízet megértünk anélkül, hogy ez a vízművek üzemében bármiféle zavart okozott volna. Ami a tűzoltóságunk vízzel való ellátását illeti, intézkedés történt, hogy tűz esetén a balparton rendelkezésünkre álló 50.000 köbméter teljes mennyiségében a tűzfészek irányába tereljük.

A vízművek előntéséről egyébként a következő hivatalos jelentés számol be:

— Ma délelőtt a megyeri legfelső telep gyűjtőcsatornájából a szivattyúk zavaros Dunavízét emelték ki, jelelül annak, hogy a víz alát került csatornát az áradás álmosta és az árvíz behatolt a gyűjtőcsatornába. Ennek folytán a megyeri felső telepet az üzemből ki kellett kapcsolni. A pesti oldal vízellátása ennek folytán a minimálisra redukálódik, úgy hogy csak a földszinti rézszekbe lehet vizet szolgáltatni.

Kutakat állítanak fel az utcán.

A vízhiány természetesen sokban akadályozza a köztisztasági intézmények működését is. Megkérdeztük Baló Alfréd köztisztasági hivatali igazgatót, aki a következőképp nyilatkozott:

— Bennünket valóban nagyon erősen érint a vízhiány. Talán nem is annyira köztisztasági szempontból, mint inkább azáltal, hogy igen sok munkát ad. A köztisztasági hivatalnak kell majd ugyanis gondoskodni a lakosság nagyrészének vízzel való ellátásáról. A rendelkezések szerint locsolókocsikkal és autó-locsolókkal szállítunk vizet mindazokra a helyekre, ahol egyáltalán nincs víz. Az alacsonyabb fekvésű városrészekben legalább az utcán van még víz, de a magasabbfekvésű helyeken már az utcán sincs. Itt úgy segítünk a bajon, hogy utcán vízcsapokat, illetve kutakat szerelünk fel és a köztisztasági hivatal emberei osztják majd ki a vizet. Az esti órákban a pesti oldalon a vízmennyiség a legminimálisabb volt, mert a közönség arra a hírre, hogy vízhiány állhat be, nagymennyiségű tartálékkal látta el magát és így még az utcai vezetékek is kiürültek. A Zita- és Szent István-kórházakba kellett volna vizet szállítanunk, de éppen emiatt nem volt lehetséges. Erre Budán töltöttük meg kocsijainkat vízzel és vittük az említett helyekre.

— A tűzoltókön úgy segítünk, hogy a köztisztasági hivatal az éjszaka tartamára rendelkezésükre bocsátotta valamennyi vízzel töltött tartályát és víz-hordó kocsiját.

A kórházakban egyelőre van víz.

A vízhiány hírére a fővárosi tiszti főorvosi hivatala azonnal intézkedett, hogy a kórházakat megfelelő mennyiségű víztartálékkal lássák el. A vízhiány ugyanis a kórházakat érintené a legsúlyosabban, mert a higiénia alapkövetelményeinek sem lehetne eleget tenni.

Kérdezősködtünk a Bakács-terti szülészeti klinikán, ahol a földszinten még van víz, s innen látják el az összes osztályokat. Ezideig tehát még nem éreik a vízhiány hátrányait.

Wenhardt János dr., a fővárosi kórházainak igazgatója, ugyancsak úgy nyilatkozott Az Ujság munkatársának, hogy az összes kórházak földszintjén van víz, ami egyelőre elegendő. Kisebbszámú kórházakban kívül, elkerülhetők lesznek a zavarok.

A tűzoltók intézkedései.

Tűz esetén a vízhiány következtében nagy veszély fenyegeti a fővárost. A tűzoltók azonban minden esetleges veszély elhárítására tőlük telhetőleg felkészültek. Ertesbelek tűzoltófigyelt a következőkben foglalta össze a sürgős intézkedéseket:

— Tűz esetén a pesti oldalon a vízvezetési hálózatra nem támaszkodhatunk. Eppen ezért készenléte helyeztünk több vízhordó kocsit és a köztisztasági hivatal nagy vízhordó autóit. Miután a vízszolgáltatási zavarok előreláthatólag hosszabb ideig tartanak, ezek a kocsik és autók állandóan vízzel megtöltve állnak az

egy-egy órákban, hogy szükség esetén azonnal a tűzhöz mehessenek. Reméljük, hogy ezzel az egész kezdetleges tűzoltási felszereléssel is sikerül egy esetleges tüzet elfojtani. Most a tűz kitörésének meggátítása a legfontosabb és éppen ezért nagyon elővigyázatosnak kell lenni mindenkinek. Egyelőre a színházak ma esti előadása elmarad, nehogy a könnyen gyuló díszletek miatt valami nagy baj lehessen.

Fürödni zavartalanul lehet.

Mindenestre örvendetes körülmény, hogy a fürdőkben nem okozott zavart a vízművek üzemének korlátozása. A főváros fürdőiben, úgy a Gellérthézen, mint a Széchenyiben és a Rudasban, zavartalanul lehet fürödni. Ezeknek a fürdőknek saját forrásaik, illetve külön kutjaik vannak. A Hungaria-fürdőben sincs fennakadás, mert a fürdőt ugyancsak saját kutja táplálja vízzel.

A fővárosi fertőtlenítő intézetében ugyancsak hátrányos a vízhiány, de azért súlyosabb zavarokat nem okoz.

Több színházban nem játszottak ma este.

Ma este a vízhiány miatt nem tarthaták meg az előadást a Nemzeti Színház, az Opera és a Városi Színház, szóval az állami színházak nem játszottak, de nem gördült fel a függöny a Belvárosi-, Blaha Lujza-, az Andrássy-uti Színházban, valamint az Intim-kabarában és az Eski-terti Helikonban sem. Ellenben zavartalanul folyt az előadás a Király-, a Magyar-, a Vig-, a Fővárosi-, a Renaissance- és a Várszínházban. A közönség zugolódás nélkül vette tudomásul az előadást nem tartó színházak tábláira kiírt sorokat, amelyek közölték, hogy az előadás elmarad és a jegyeket a színház pénztára visszaváltja. Az elmaradt előadásokra vonatkozólag beszélünk Lázár Ödön igazgatóval, aki ezeket mondotta:

— Számunkra borzasztó veszteség az, hogy az előadások három színházunkban elmaradtak. A mai nap, a szombat, bevételi szempontból a legjobb és csak azon csodálkozunk, hogy miért nem tarthatunk előadást a Belvárosi és az Andrássy-uti színházakban, hiszen ezeknek az elhelyezése és fekvése olyan, hogy a tűzveszélyt egyenesen kizárja.

Értesülésünk szerint lehetséges, hogy az előadások kényszerű szünetelése még néhány napig tart.

A kávéházak viz nélkül.

Végigjártunk több kávéházat és vendéglőt is, ahol egyelőre alig érezhető a vízszolgáltatási zavarok. A legtöbb helyen van víz. A főzéshez szükséges vizet még kora délután összegyűjtötték. A kávéházakban ma délután nem ilhettek egy-egy pohár viz mellett a vendégek, mert mindenki csak egyszer kapott vizet.

Négy cm.-es apadás Óbudánál.

Hivatalos jelentés szerint a Duna árhulláma ma reggel 8 órától déli 12 óráig változatlanul 684 centiméter magasságban állt. Minthogy már egy Komáromban, mint Esztergomban apadás következett be, ez a magasság az árvíz tetőpontjának tekinthető.

A Duna áradása Óbudánál 7 méter 24 centiméterrel már kulminált és az esti órákban hétcentiméteres apadást tüntet fel.

Megalakult az új bolgár kormány

Nem igazak a rémhírek.

Szófia, február 10. (Bolgár Távirati Ügynökség.) Az új agrárpárt igazgatótanácsa, miután meghallgatta Stambulinszky miniszterelnök előterjesztését, jóváhagyta a kormány valamennyi tagjának lemondását s Stambulinszky miniszterelnököt bizta meg, hogy az új kabinetet alakítsa meg. A király el is fogadta a kormány tagjainak azt a névsorát, amelyet Stambulinszky miniszterelnök személyesen terjesztett eléje. A lista a következő:

Miniszterelnök és ideiglenes hadügyminiszter: Stambulinszky.

Igazságügyminiszter és ideiglenes pénzügyminiszter: Yanoff.

Földmívelésügyi miniszter és ideiglenes belügyminiszter: Aboff.

Közmunkaügyi és ideiglenes vasutügyi miniszter: Bakaloff.

Közoktatásügyi miniszter: Omarosevski.

Kereskedelemügyi miniszter: Radaloff.

Az új kormányban tehát nem tagjai Daskaloff volt belügyminiszter, Turlakoff volt pénzügyminiszter, Tomoff volt hadügyminiszter és Monoloff volt vasutügyi miniszter. A kormány még fokozatos kiegészítést igényel.

A válság megoldása után az új Stambulinszky-kormány helyzete már lényegesen megerősödött. Az új kormány békés politikát fog folytatni, apóli szándékozik a baráti viszonyt és a nagyhatalmakhoz, ugyancsak a Balkán-államokhoz való közeledés eszméjét.

Szófia, február 10. (Bolgár Távirati Ügynökség.) A bolgár szobranje feloszlásáról terjesztett hírek teljesen alaptalanok.

Szófia, február 10. A Bolgár Távirati Ügynökség a leghatározottabban cáfolja azt a német és olasz sajtóban napvilágot látott hírt, amely szerint Bulgária egyes városában kikiáltották a parasztság kommunista diktatúráját.